

I ett gammalt gymnastikhus i Hudiksvall dansar Evelina, Nathalie och Caroline med kulturskolans tonårsdansgrupp. Genom många år har dansen varit utmaning och trygghet, avkoppling och träning för dem.

text & foto David Berjlund

Caroline Hedman, Evelina Ledin och Nathalie Hädel i Hudiksvall.

VI GÖR VÅR DANS

SOULMUSIKEN HÖRS GENOM dörren i Wallnersgården, ett gammalt gymnastikhus mitt i Hudiksvall: här huserar kulturskolans dans- och dramaverksamhet. Just nu, tidig onsdag kväll, övar åtta tjejer i tonåren ett rätt avancerat steg med mycket snurr. Mitt balansinnehåll är lite, bara av att titta på.

Så stannar de, någon ställer en fråga till pedagog Karin Svalfors – ska man vara på tårna hela tiden? – och så kör de igen. Det är nötningsom som ger resultat.

– Ni som var här förra gången ... det syns att det går lättare idag, säger Karin.

När tjejerna satt på sig långa kjolar sätter hon igång flamencomusik, och en koreografi där två av dem inleder, och hela gruppen snart är med. Tills de stannar och diskuterar lite. Justerar steg och pauser. Börjar om.

Nathalie Hädel, Caroline Hedman och Evelina Ledin smiler ifrån en stund och berättar om vad de gör: en föreställning med drömtema. Det är lätt att höra att den verkligen är gruppens.

– Flamenoregen som du såg, i den här vi elever gjort det mesta av koreografin, och sedan gör ju du en grej Caroline, som vi dansar tillsammans, och jag ska göra avslutningsdans, säger Nathalie.

Evelina hoppar gärna över koreograferandet, men gillar att ta ut rörelserna sedan. Så där fungerar det: man jobbar ihop, utifrån lite olika nivå och ambition, och med tillgång till lärarens kunskap.

– Det är inte så att hon vill ändra på det vi gjort, men man får hjälp när man kör fast, säger Nathalie.

Lärarens engagemang är viktigt, och de beskriver hur hon måste kunna instruera, men också lyssna in och utmana, när det är läge. Sedan spelar hon förstas roll för vad man dansar. Karin är rätt jazzinriktad.

– Men man kan alltid önska, och även om vi inte kan så mycket så kan Karin, säger Caroline.

FAST DE HÄR ELEVERNA kan nog en del.

De bor utanför stan allihop – Evelina i Näs-viken, en och en halv mil västerut, Nathalie och Caroline i Njutångerstrakten, en bit söderut – men varje onsdag kommer de hit och dansar i 90 minuter. Och det har de gjort i två tredjedelar av sina liv.

Caroline och Nathalie såg en föreställning när de var sex år, sedan har de dansat i kulturskolan, sett föreställningar, åkt bort på danshelger och arrangerat workshops själva. Nu är de 19 år. →

Evelina är fem år yngre och började ännu tidigare, för att alla kompisar var med. Nu säger hon att förutom pluggandet – ganska mycket nu, i åttan – är det dansen hon ägnar tid åt, och kompisarna. Fast de flesta av dem gav upp dansen rätt snart.

– De tyckte att det var för mycket Karlson på taket och så, men jag fortsatte, och då blev det mer låtar som gick på radion. Det var ju det man ville dansa till, säger Evelina.

Är det viktigt med musiken?
– Ja. Man måste inte sitta och digga den hemma, men man vill ha något att uttrycka sig till. Är det en sång med text kan man ta inspiration från den, är det instrumental musik kan det vara ljuden.

Extra svåra steg händer det att hon övar hemma, men det kräver utrymme, och det är lite knepigt att öva gruppdans ensam. Så det är i danslokalen det händer.

Och i kroppen.

– När man lär sig stegen tänker man mycket, men sedan gör man dem bara. Då sitter det i kroppen.

Så där säger Caroline också: man tränar massor, sedan har man stegen i bakhuvudet, och en vecka senare gör man dem bättre. Hon tecknar också, och målar. Det är inte som dans, men båda kan börja i en tanke, att man ser framför sig hur det ska bli.

– Sedan blir det kanske något helt annat. Och ibland målar man utan att ha någon tanke alls, så kan det vara med dansen också.

JAG BER DEM BESKRIVA varför de dansar, och de talar om vänskapen, träningen och glädjen. För Caroline handlar det mycket om självförtroende.

– När jag var liten hade jag scenskräck så jag skakade i händerna. Nu vågar jag göra saker inför andra, gör man fel är det inte hela världen, det har jag lärt mig.

För Evelina var det nästan tvärtom från början. – Jag hade asmycket självförtroende när jag

var liten! Sedan fattade jag att jag inte var bäst, så nu dansar jag för att jag vill lära mig, och det tycker jag är kul.

Du då, Nathalie, varför dansar du?

– Man kopplar bort allting. I en och en halv timme tänker man inte på något utanför danssalen, utan är fokuserad på det vi gör. Och så är det jättekul att utvecklas.

Caroline säger att hon fortfarande har svårare att prata inför folk, än att dansa. Nathalie ser lite förvånad ut: att dans är så kroppsligt kan spela roll på olika sätt.

– Jag tycker att det är mer särbart att uttrycka sig i dans. Det kan gälla vad man har på sig på scen, det kan vara för kort, för tigt,

visa för mycket. Det är så olika vad man är bekväm med.

FÖR NATHALIE OCH CAROLINE blir föreställningen i juni finalen: normalt slutar man vid studenten, så de har redan hängt kvar lite extra. Men Nathalie tänker ta danskurser när hon reser i Asien nästa höst.

– Och så fick jag ett stipendium från Kulturskolan, det var jättekul, jag var första dansaren som fick det! Så jag funderar på att åka till New York, till Broadway Dance Center, för jag vill fotspå på något vis. Dansen har varit en jättestor del av mitt liv, jag vill inte släppa den.

Evelina kan fortsätta dansa i kulturskolan länge än. Caroline ska söka juristprogrammet och undrar om hon får tid över – fast det var ju stressigt i gymnasiet också, och det gick ju alltid bättre att plugga när man tagit sig tid att dansa, påminner Nathalie.

– Och så kan man få in dansen i vardagen. Jag fultansar när jag dammsuger.

– Ja precis! Man kan få sånt humör, man bara vill dansa, säger Caroline, skattar och försäkrar:

– Och om det finns dansgolv på krogen, då är vi där! Det blir ju inte koreografi, men ... man får in en del steg. ■

Man kopplar bort allting. I en och en halv timme tänker man inte på något utanför danssalen.

Flamenconumret ur en kommande föreställning. «I den har vi elever gjort det mesta av koreografin.»

Nathalie, Caroline och Evelina kommer till kulturskolan och dansar varje onsdag. Det har de gjort i två tredjedelar av sina liv.